

Kto, na podstawie jakich przepisów i jaką pomoc może uzyskać:

1. Przepisy regulujące przyznawanie pomocy materialnej dla studentów finansowanej z budżetu państwa

- [ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym](#) (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.),
- [ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych](#) (Dz. U. z 2015 r. poz. 114, z późn. zm.),
- [rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne](#) (Dz. U. poz. 2284),
- [rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 lipca 2015 r. w sprawie stypendiów ministra za wybitne osiągnięcia przyznawanych doktorantom](#) (Dz. U. poz. 1051),
- [rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 lipca 2015 r. w sprawie stypendiów ministra za wybitne osiągnięcia przyznawanych studentom](#) (Dz. U. poz. 1050).
- szczegółowy regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów ustalany przez rektora w porozumieniu z uczelnianym organem samorządu studenckiego.

2. Adresaci pomocy materialnej dla studentów

Prawo do ubiegania się o pomoc materialną dla studentów przysługuje:

1. studentom uczelni publicznych i niepublicznych funkcjonujących na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym;
2. studentom uczelni Kościoła Katolickiego oraz Prawosławnego Seminarium Duchownego w Warszawie.

Prawo do pomocy materialnej przysługuje studentom studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, niezależnie od wieku, kształcącym się na studiach pierwszego i drugiego stopnia albo na jednolitych studiach magisterskich.

Prawo do pomocy materialnej nie przysługuje studentom będącym kandydatami na żołnierzy zawodowych lub żołnierzami zawodowymi, którzy podjęli studia na podstawie skierowania przez właściwy organ wojskowy lub otrzymali pomoc w związku z pobieraniem nauki na podstawie przepisów o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

Prawo do pomocy materialnej nie przysługuje również studentom będącym funkcjonariuszami służb państwowych w służbie kandydackiej albo będących funkcjonariuszami służb państwowych, którzy podjęli studia na podstawie skierowania lub zgody właściwego przełożonego i otrzymali pomoc w związku z pobieraniem nauki na podstawie przepisów o służbie.

3. Rodzaje świadczeń pomocy materialnej dla studentów

W ramach systemu pomocy materialnej student może ubiegać się o świadczenia w formie:

1. stypendium socjalnego;
2. stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych;
3. stypendium rektora dla najlepszych studentów;
4. stypendium ministra za wybitne osiągnięcia;
5. zapomogi.

Student kształcący się na kilku kierunkach studiów równocześnie może otrzymywać świadczenie danego rodzaju wyłącznie na jednym kierunku studiów, według własnego wyboru.

Natomiast poszczególne (różne) rodzaje stypendiów oraz zapomogę student może otrzymywać niezależnie (także stypendium rektora dla najlepszych studentów jednocześnie ze stypendium ministra za wybitne osiągnięcia), o ile spełnia kryteria określone dla każdego ze świadczeń.

Łączna miesięczna wysokość stypendium socjalnego oraz stypendium rektora dla najlepszych studentów nie może przekroczyć 90% najniższego wynagrodzenia zasadniczego asystenta ustalonego w przepisach o wynagrodzeniu nauczycieli akademickich (wynagrodzenie to wynosi 2450,0 zł).

Otrzymanie powyższych świadczeń nie wyklucza również prawa studenta do otrzymywania stypendium przyznawanego przez organy samorządu terytorialnego oraz pracodawców, a także pochodzącego ze środków własnych uczelni oraz środków funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

4. Warunki ubiegania się o świadczenia

Stypendium socjalne

może otrzymać student, który znajduje się w trudnej sytuacji materialnej, tzn. wysokość dochodu na osobę w jego rodzinie nie przekracza progu dochodu ustalonego w uczelni.

Próg dochodu ustala rektor w porozumieniu z uczelnianym organem samorządu studenckiego, w granicach od 668,2 zł do 1043,9 zł, a od 1 listopada 2016 r. – do 1051,7 zł (netto) miesięcznie na osobę w rodzinie.

Oznacza to, że każdy student o dochodzie nieprzekraczającym 668,2 zł miesięcznie na osobę w rodzinie ma ustawowo zapewnione otrzymanie stypendium.

Stypendium może otrzymać także student o wyższym dochodzie, jeżeli rektor określi wyższy próg dochodu, nieprzekraczający jednakże 1043,9 zł, a od 1 listopada 2016 r. – 1051,7 zł. Jest to ustawowa maksymalna wysokość i nawet w szczególnych przypadkach uczelnia nie może przyznać stypendium socjalnego przy wyższym dochodzie studenta.

Stypendium socjalne może zostać zwiększone znajdującemu się w trudnej sytuacji materialnej studentowi studiów stacjonarnych z tytułu zamieszkania w domu studenckim lub w obiekcie innym niż dom studencki (również z niepracującym małżonkiem lub dzieckiem studenta), jeżeli codzienny dojazd z miejsca stałego zamieszkania do uczelni uniemożliwiałby lub w znacznym stopniu utrudniał studiowanie.

Stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych

może otrzymać student z tytułu niepełnosprawności potwierdzonej orzeczeniem właściwego organu (orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności lub orzeczeniem traktowanym na równi z tym orzeczeniem).

Stypendium to przyznawane jest niezależnie od dochodu studenta.

Stypendium rektora dla najlepszych studentów

może otrzymać student po ukończeniu pierwszego roku studiów, który uzyskał za rok studiów wysoką średnią ocen lub posiada osiągnięcia naukowe, artystyczne lub wysokie wyniki sportowe we współzawodnictwie międzynarodowym lub krajowym.

O stypendium rektora dla najlepszych studentów może ubiegać się również student pierwszego roku studiów:

- pierwszego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich przyjęty na te studia w roku złożenia egzaminu maturalnego, który jest laureatem olimpiady międzynarodowej albo laureatem lub finalistą olimpiady przedmiotowej o zasięgu ogólnopolskim, o których mowa w przepisach o systemie oświaty,
- drugiego stopnia rozpoczętych w terminie roku od ukończenia studiów pierwszego stopnia, który spełnił kryteria (tj. uzyskał za rok studiów wysoką średnią ocen lub posiada osiągnięcia naukowe, artystyczne lub wysokie wyniki sportowe we współzawodnictwie międzynarodowym lub krajowym) na ostatnim roku studiów pierwszego stopnia.

Stypendium ministra za wybitne osiągnięcia

może otrzymać student posiadający wybitne osiągnięcia naukowe lub artystyczne związane ze studiami lub wybitne osiągnięcia w sporcie.

Zapomogę

może otrzymać student, który z przyczyn losowych znalazł się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej.

Świadczenie to nie przysługuje, jeśli trudna sytuacja materialna nie jest spowodowana zdarzeniem losowym – w takim przypadku można ubiegać się o stypendium socjalne.

Zdarzeniem losowym może być np. śmierć lub ciężka choroba członka rodziny, klęski żywiołowe (np. pożar, powódź) i inne zdarzenia losowe, na skutek których student znalazł się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej

5. Szczegółowe kryteria i tryb przyznawania świadczeń

Szczegółowy regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów, w tym:

- szczegółowe kryteria i tryb udzielania świadczeń,
- sposób wyłaniania studentów mogących otrzymać stypendium rektora dla najlepszych studentów,
- wzory wniosków o przyznanie świadczeń,
- wzór oświadczenia o niepobieraniu świadczeń na innym kierunku studiów,
- sposób udokumentowania sytuacji materialnej studenta.

ustala rektor w porozumieniu z uczelnianym organem samorządu studenckiego.

Szczegółowe zasady przyznawania studentom stypendium ministra za wybitne osiągnięcia określa rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 lipca 2015 r. w sprawie stypendiów ministra za wybitne osiągnięcia przyznawanych studentom (Dz. U. poz. 1050).

6. Zasady przyznawania świadczeń

- Stypendia socjalne, stypendia specjalne dla osób niepełnosprawnych oraz stypendia rektora dla najlepszych studentów przyznawane są na semestr lub rok akademicki, a stypendium ministra za wybitne osiągnięcia na rok akademicki.
- Stypendia przyznawane w uczelni student może otrzymywać w danym roku akademickim przez okres do dziesięciu miesięcy, a gdy ostatni rok studiów, zgodnie z planem studiów, trwa jeden semestr – do pięciu miesięcy.
- Stypendia wypłacane są co miesiąc, z wyjątkiem stypendium ministra za wybitne osiągnięcia wypłacanego jednorazowo. Zapomoga jest świadczeniem jednorazowym i można ją otrzymać dwa razy w roku akademickim.

- Stypendia i zapomogi student może otrzymywać przez okres studiów pierwszego i drugiego stopnia albo jednolitych studiów magisterskich, z tym że stypendium ministra za wybitne osiągnięcia student może otrzymać dopiero po zaliczeniu pierwszego roku studiów.
Zasada ta nie dotyczy studentów pierwszego roku studiów drugiego stopnia, którzy rozpoczęli je w terminie roku kalendarzowego od daty ukończenia studiów pierwszego stopnia.
Studenci ci mogą ubiegać się o stypendium ministra za wybitne osiągnięcia także na pierwszym roku studiów drugiego stopnia według osiągnięć uzyskanych na studiach pierwszego stopnia.
- Student studiujący równocześnie na kilku kierunkach studiów może otrzymywać stypendium socjalne, stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych, stypendium rektora dla najlepszych studentów, zapomogę oraz stypendium ministra za wybitne osiągnięcia **tylko na jednym, wskazanym przez studenta kierunku studiów.**
Student ubiegający się o przyznanie świadczenia jest obowiązany do złożenia oświadczenia o niepobieraniu świadczenia pomocy materialnej na więcej niż jednym kierunku.
- Studentowi, który po ukończeniu jednego kierunku studiów kontynuuje naukę na drugim kierunku studiów, nie przysługują świadczenia pomocy materialnej dla studentów, chyba że kontynuuje on studia po ukończeniu studiów pierwszego stopnia w celu uzyskania tytułu zawodowego magistra lub równorzędnego, jednakże nie dłużej niż przez okres trzech lat.
Zgodnie z tym przepisem pomoc materialna nie przysługuje studentom, którzy ukończyli już jeden kierunek studiów z tytułem zawodowym magistra lub równorzędnym albo studentom, którzy po ukończeniu studiów pierwszego stopnia kontynuują naukę na kolejnych studiach pierwszego stopnia.
Student otrzymujący świadczenie pomocy materialnej jest obowiązany niezwłocznie powiadomić uczelnię o ukończeniu studiów na innym kierunku studiów mającym wpływ na prawo do świadczeń pomocy materialnej.

Decyzja o przyznaniu świadczenia pomocy materialnej wygasa z ostatnim dniem miesiąca, w którym student został skreślony z listy studentów albo ukończył studia na kierunku, na którym pobierał świadczenie, lub utracił prawo do świadczenia w związku z ukończeniem innego kierunku studiów.

7. Tryb ubiegania się o świadczenia i organy przyznające

Świadczenia pomocy materialnej dla studentów, z wyjątkiem stypendium ministra, przyznawane są przez organy uczelni, tj. kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej (dziekana) i rektora.

Na wniosek właściwego organu samorządu studenckiego kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej lub rektor przekazują uprawnienia do przyznawania świadczeń odpowiednio komisji stypendialnej lub odwoławczej komisji stypendialnej. Komisje te składają się z przedstawicieli studentów i pracowników uczelni, z tym że studenci stanowią większość składu komisji.

Stypendia i zapomogi przyznawane są na wniosek studenta.

Wniosek o przyznanie świadczeń składa się do organu uczelni przyznającego pomoc materialną albo komisji stypendialnej.

Stypendia ministra za wybitne osiągnięcia przyznawane są przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz innych ministrów nadzorujących uczelnie (w przypadku uczelni służb państwowych – Ministra Spraw Wewnętrznych, uczelni artystycznych – Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, uczelni medycznych – Ministra Zdrowia, uczelni morskich – Ministra Infrastruktury i Rozwoju).

Wniosek do właściwego ministra składa rektor uczelni po zaopiniowaniu przez radę podstawowej jednostki organizacyjnej, a w przypadku uczelni nie posiadającej podstawowej jednostki organizacyjnej – przez senat uczelni. Wniosek o przyznanie stypendium dla studentów uczelni wojskowych wymaga opinii Ministra Obrony Narodowej.

8. Rozstrzygnięcia dotyczące świadczeń pomocy materialnej

Decyzja o przyznaniu albo odmowie przyznania świadczenia pomocy materialnej wydawana jest w formie decyzji administracyjnej doręczanej studentowi z pouczeniem o przysługujących od tej decyzji środkach odwoławczych.

Decyzja odmowna wymaga uzasadnienia.

Student, który nie zgadza się z decyzją, może złożyć – w terminie 14 dni od dnia jej otrzymania – odwołanie do rektora lub odwoławczej komisji stypendialnej albo złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy w przypadku decyzji podjętej w pierwszej instancji przez rektora lub odwoławczą komisję stypendialną.

Ostateczna decyzja podjęta w postępowaniu odwoławczym może być przez studenta zaskarżona do właściwego wojewódzkiego sądu administracyjnego.